

แนวทางการนำเสนอหลักสูตรเพื่อการพัฒนาครูประจำการ ประจำปี ๒๕๖๑

การพัฒนาหลักสูตรครูพัฒนาได้กำหนดมาตรฐานของหลักสูตรที่ต้องคำนึงถึงในการเสนอหลักสูตร
พัฒนาครู ประกอบด้วย

๑. มาตรฐานของหลักสูตร
๒. มาตรฐานการดำเนินงาน
๓. มาตรฐานวิทยากร
๔. มาตรฐานผู้เข้ารับการพัฒนา

สำหรับหลักสูตรที่นำเสนอขึ้นต้องบอกระดับความลึกของหลักสูตร ดังนี้

- หลักสูตรระดับพื้นฐาน (Basic level)

(๑) สร้างหรือทบทวนการเรียนรู้ในระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจที่เป็นแนวคิดพื้นฐาน
เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ และ/ หรือ

(๒) สร้างหรือทบทวนทักษะพื้นฐานเริ่มต้น เพื่อที่จะเป็นฐานในการเรียนรู้ทักษะขั้นพัฒนา
ต่อไปได้ และ/หรือ

(๓) ให้ข้อมูล หรือสร้างแนวการปฏิบัติตนเพื่อความเป็นครูที่ดีตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

(๔) มีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาน้อยไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชั่วโมง

- หลักสูตรระดับกลาง (Intermediate level)

(๑) สร้างการเรียนรู้ในระดับที่สูงกว่าการให้ข้อมูลระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ แต่จะต้อง
มีการสร้างกิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ที่เกิดจากการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์
คิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) และ

(๒) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทำให้ครูที่เข้ารับการพัฒนา
สร้างสรรค์ สรุปลงความรู้อันเกิดจากการผสมผสานระหว่างองค์ความรู้จากทฤษฎี องค์ความรู้ที่เกิดจาก
ประสบการณ์ การปฏิบัติในชั้นเรียน และมีกระบวนการสรุปสร้างข้อเสนอทางวิชาการในเรื่องนั้นๆ และ/หรือ

(๓) สร้างหรือพัฒนาทักษะที่เป็นการต่อยอด เป็นการเชื่อมโยงการปฏิบัติที่ใช้ทักษะย่อยตั้งแต่
สองทักษะขึ้นไปมาปฏิบัติหรือฝึกปฏิบัติร่วมกัน และ/หรือ

(๔) ให้ข้อมูล หรือสร้างแนวการปฏิบัติตนเพื่อความเป็นครูที่ดี และมีกระบวนการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการพัฒนาดังกล่าวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
จรรยาบรรณของวิชาชีพ

(๕) มีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาน้อยไม่ต่ำกว่า ๑๘ ชั่วโมง

- หลักสูตรระดับสูง (Advanced Level)

(๑) สร้างการเรียนรู้ในระดับก้าวหน้าที่มีทั้งการให้ข้อมูล องค์ความรู้ในระดับที่สูงสุดของความรู้
ในเรื่องนั้นๆ ที่มาจากฐานงานวิจัย การค้นคว้า การสังเคราะห์ข้อมูลอย่างซับซ้อน และ

(๒) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Producing innovation) ที่เกี่ยวเนื่อง
กับการพัฒนาในเรื่องนั้น ๆ และนำไปสู่การปฏิบัติจริงในการถ่ายทอดจัดการเรียนรู้สู่นักเรียน และ

(ก) มีการใช้กระบวนการวิจัยอย่างง่ายเพื่อการสร้างสรรคงานวิชาการร่วมกันหรือเป็นกิจกรรมรายบุคคล ที่มีระบบการนำเสนอและสะท้อนคิดต่องานดังกล่าว และ/หรือ

(ข) สร้างหรือพัฒนาทักษะที่เป็นการต่อยอด เป็นการเชื่อมโยงการปฏิบัติที่ใช้ทักษะย่อยตั้งแต่สองทักษะขึ้นไปมาปฏิบัติหรือฝึกปฏิบัติร่วมกัน และ/หรือ

(ค) ให้ข้อมูล หรือสร้างแนวการปฏิบัติตนเพื่อความเป็นครูที่ดี และมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการพัฒนาด้วยตนเองในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ

(ง) มีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาน้อย ๒๔ ชั่วโมง

ในการนำเสนอหลักสูตรเพื่อการพัฒนาครูประจำการ ประจำปี ๒๕๖๑ ครูพัฒนาได้กำหนดเงื่อนไขในการพัฒนาต้องมีสาระการพัฒนาตามองค์ประกอบ หลักสูตรดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ ด้านความรู้ ประกอบด้วย

(๑.๑) เนื้อหาวิชาที่สอน ความสามารถ ทักษะในรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้

(๑.๒) วิธีสอน ถ่ายทอดความรู้เชิงเนื้อหา กิจกรรม บริบท เป้าหมายการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การปรับพื้นฐาน และอุปสรรคการเรียนรู้ของผู้เรียน

(๑.๓) หลักการสอนและกระบวนการจัดการเรียนรู้

(๑.๔) หลักสูตร การออกแบบ วางแผนการใช้ ประเมิน และแนวทางการเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหา

(๑.๕) พื้นฐานการศึกษา หลักการศึกษา ปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาสังคม นโยบายการศึกษา จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับหลักสูตร

(๑.๖) การจัดการศึกษาแบบรวมและการตอบสนองต่อความหลากหลายของผู้เรียน

(๑.๗) ทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาการเรียนรู้

(๑.๘) การใช้เทคโนโลยีและสื่อนวัตกรรม เพื่อการเรียนรู้

(๑.๙) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

(๑.๑๐) การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา

(๑.๑๑) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การจัดการเรียนการสอน STEM การบูรณาการข้ามศาสตร์ที่มากกว่าสองศาสตร์ การจัดการศึกษา ๔.๐

องค์ประกอบที่ ๒ ด้านทักษะ ประกอบด้วย

(๒.๑) หลักสูตร การวิเคราะห์ ออกแบบ จัดทำและประเมินหลักสูตร

(๒.๒) การจัดการเรียนรู้

๒.๒.๑ การออกแบบและจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัย พัฒนาการ และความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่างๆ แก่ผู้เรียน โดยเน้นกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และการสร้างวินัยในตนเอง

๒.๒.๒ การวางแผน จัดการ และประสานงาน เพื่อบูรณาการการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

๒.๒.๓ การจัดการเรียนรู้ กำกับติดตาม ประเมิน และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒.๔ เนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอนอย่างลุ่มลึก

๒.๒.๕ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะศตวรรษที่ ๒๑

๒.๒.๖ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา

๒.๒.๗ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการข้ามศาสตร์ การเรียนรู้ STEM การจัดการศึกษาตามแนว Education ๔.๐

(๒.๓) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เสริมสร้างผู้เรียนในด้านการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก ใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่อย่างเปิดกว้าง ลงมือปฏิบัติจริง กระตุ้นด้วยคำถามและปัญหา ทำท่ายการเรียนรู้ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การแนะแนวการศึกษา และสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนนำการเรียนรู้ด้วยตนเอง

(๒.๔) การใช้สื่อการเรียนรู้ เลือก พัฒนา ประยุกต์สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และทรัพยากรทางการศึกษาต่างๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ คิดค้น ทำท่าย และกระตุ้นความใฝ่รู้แก่ผู้เรียน

(๒.๕) การวัดและประเมินผลผู้เรียน

วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งแบบเป็นกลุ่มและรายบุคคล โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย กำกับ ติดตาม และนำผลการประเมินมาปรับปรุง วิธีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

(๒.๖) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้ พัฒนาและสร้างความรู้จากการวิจัยลงสู่การปฏิบัติได้

(๒.๗) การทำงานร่วมกับผู้อื่น เจรจา จูงใจ ร่วมทำงานกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

(๒.๘) การเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ทบทวนและสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง สร้างปฏิสัมพันธ์และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

(๒.๙) ภาษาอังกฤษ เรียนรู้ เพื่อเพิ่มทักษะการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

องค์ประกอบที่ ๓ ด้านความเป็นครู ประกอบด้วย

(๓.๑) ยึดมั่น ผูกพัน ศรัทธาในวิชาชีพ และทุ่มเท เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

(๓.๒) มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนทั้งกาย วาจา และจิตใจ ดำรงตนให้เป็นที่เคารพ ศรัทธา และน่าเชื่อถือทั้งในและนอกสถานศึกษา

(๓.๓) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

(๓.๔) มีวินัยและการรักษาวินัย

(๓.๕) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้มี ความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพเพิ่มขึ้น

(๓.๖) ปฏิบัติตนโดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

(๓.๗) มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง

ในการเขียนหลักสูตรประกอบด้วยหัวข้อ

๑. ชื่อหลักสูตร (เสนอทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ)
๒. มีระดับความลุ่มลึกของหลักสูตร
๓. มีผู้รับผิดชอบหลักสูตร โดยอย่างน้อย ๒ คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นขั้นต่ำ และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
๔. กำหนดพื้นฐาน และเงื่อนไขของครูที่จะเข้ารับการพัฒนา
๕. มีคำสำคัญเพื่อการสืบค้น (Keyword)
๖. มีหลักการที่มาของหลักสูตร
๗. มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (KSA)
๘. มีตัวชี้วัดการผ่านการพัฒนา
๙. มีกรอบความคิดของหลักสูตร
๑๐. มีสังเขปหัวข้อสาระในหลักสูตร ดังนี้
 - ๑๐.๑ องค์กรประกอบ ๑ ด้านความรู้
 - ๑๐.๒ องค์กรประกอบ ๒ ด้านทักษะ
 - ๑๐.๓ องค์กรประกอบ ๓ ด้านความเป็นครู
๑๑. มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละประเด็น
๑๒. มีกิจกรรมการติดตาม และทำงานร่วมกับครูหลังการพัฒนา
๑๓. ตารางการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ระบุ วันที่หนึ่ง วันที่สอง
๑๔. วิทยากร ต้องเสนอประวัติทุกคน (Resume)
๑๕. จำนวนครูที่จะรับเข้ารับการพัฒนาต่อรุ่น
๑๖. มีวิธีการวัด และประเมินผลการผ่าน ของหลักสูตรที่ชัดเจน
๑๗. มีอัตราค่าลงทะเบียน
๑๘. มีการแจกแจงรายการค่าใช้จ่าย ของหลักสูตร
๑๙. มีข้อมูลประกอบ ที่สะท้อนความสำเร็จของหน่วยพัฒนาครู
๒๐. มีรหัสหลักสูตรที่เคยได้รับการรับรองจากสถาบันครูพัฒนา

วิทยากรจะต้องมีคุณสมบัติ ตรงตามเกณฑ์ อย่างน้อย ๑ ข้อ ดังต่อไปนี้

๑. สำเร็จการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาโทในสาขาวิชานั้นหรือสัมพันธ์ และมีตำแหน่งทางวิชาการ (เป็นทางการ) ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หรือประสบความสำเร็จอย่างสูงในแขนงนั้น หรือเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนั้น
๒. สำเร็จการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาเอกในสาขาวิชานั้นหรือสัมพันธ์ และต้องมีประสบการณ์ในเรื่องที่เป็นวิทยากร อย่างน้อย ๒ ปี
๓. ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์
๔. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และเชี่ยวชาญเฉพาะ และประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นวิทยากร มาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

